

NUMĂRUL 10 BANÎ

ABONAMENTELE

In țară, pe an 20 lei
„streinătate 40 „

MANUSCRISELE NU SE ÎNPOIAZĂ

REDACȚIA

No. 3 — STRADA CLEMENTEI — No. 8

EPDOCA

NUMĂRUL 10 BANÎ

ANUNCIURILE

Pagina III-a, linia 30 banî
„ IV-a, „ 15 „

INSERȚIUNI și RECLAME, linia corp 8, 2 lei

ADMINISTRAȚIA

No. 3 — STRADA CLEMENTEI — No. 8.

Destăinuirile Părintelui Voinea

PLASTOGRAFUL

CONSPIRATORUL

SPIONUL

Autorii plastografilor făcute în complicitate cu un ocaz, sunt azi dovediți a fi jucat rolul de spioni în folosul unui guvern străin și acela de falsificatori, pentru a scăpa de răspundere. Fapta era de toți știută.

Se știa asemenea de toți că plastograful din afacerea Mitropolitului erau capabili d'a fi și spioni falsificatori.

Totuși ei negau și cereau probe. Toată dibăcia guvernului Sturdza e de a distruge probele și singura menire a opoziției e de a-l prinde cu dovezi.

Ei negau plin aei, cum să negat că un ocaz iar nu Mitropolitului țării a scris niște acte mai nevinovate altminteri ca cele comunicate de Sturdza unui guvern străin.

Și s'a dovedit acum că Sturdza este un spion, cum s'a dovedise că e un plastograf și cum e dovedit că el a uneltit un pronunțământ.

Asociația acestor făcători de rele s'a mai poate numi guvern? Din nenorocire da.

Șapte dintre dînii—câci pentru elastea uniformei facem excepție pentru cel d'al optulea—au dreptul constituțional de a purta titlul de „miniștri” și, în formă, pot zice că constituie un guvern.

De fapt însă, ei nu sunt de cît niște delinquenți ordinari.

Ei nu săvârșesc ca ori-ce guvern acte politice. Ei comit plastografii, acte de spionaj, fapte pedepsite de condica penală.

Actele lor nu mai sînt de competența organelor politice, a Parlamentului, a presei, a întrunirilor. Ele cadă a fi judecate de tribunalele represive.

În fața lor un partid de opoziție nu mai are rost. Trebuie organizat un contra serviciu de siguranță, care să le prinză probele, să le fotografieze scrierile, să le intercepteze scrisorile.

Lui Sturdza, șeful partidului liberal, trebuie opus Puiu Alexandrescu.

Iar opoziția adevărată, care nu poate fi umilită pînă a fi pusă față în față cu așa miserabili, trebuie să se adreseze Șefului Statului, pentru a alunga din guvern pe acei ce necinstește numele de Român.

SĂ'L GONIM

Acum că lumina este făcută pentru țara întreagă, nu avem a ne ocupa de cît de situația mizerabilului spion și mincinos care răspunde la numele de Mitiță Sturdza.

Procesul este judecat; condamnarea rămîne numai a i se aplica și a fi executată.

D. Take Ionescu își procură acte oficiale din cabinetul primului-ministru ungar, în care se spune lămurit că guvernul regesc român a dat—in privința școalelor de la Brașov—o notă afirmativă cu indicarea sumei.

Afirmatie categorică.

Intrebat în Cameră dacă este adevărat, Sturdza, după o ezitare explicabilă la cei mai vajnici criminali în momentul cînd sunt descoperiți, își ia curajul și afirmă că nu a dat nici odată nici un fel de informații și, ceea-ce e și mai mult, că actul este fals. În Senat Sturdza declară că actul este plastografiat de d. Take Ionescu, repetind pe onoare lui de om bătrîn și de bărbat politic că nu e nimic adevărat ce s'a spune cu acel act, care este fals.

De aici campania miserabilă și infamă cunoscută.

Pentru a li se răspunde la această campanie care din defensivă devenise ofensivă, li se dă a înțelege că acei de la care d. Take Ionescu deține actele pot vorbi, și că unul din ei este protopopul de Brașov, Voinea. Ei așa? Colectiviștii răspund prin ironie.

Ese apoi o notă în *Timpul* în care se spune lămurit că d. Take Ionescu a avut actul de la Părintele Voinea.

De la Părintele Voinea? replică Voinea... Ei? Și ce înseamnă aceasta? Aceasta înseamnă, adaugă foaia colectivă, că în loc de un falsificator sunt doi, înseamnă că actul a fost plastografiat de d. Take Ionescu împreună cu părintele Voinea. Nerușinarea nu putea să fie împinsă mai departe.

În același timp, Sturdza dă ordin gazetelor reptiliene din Ardeal «Tribuna Poporului», ca să înceapă o campanie contra protopopului Voinea pe tema de fabricant de acte false.

Atîta îndrăzneală trebuia pedepsită. Căci s'au văzut criminali care s'a scape de pedeapsă; rar s'au văzut criminali cari s'a bage ei în pușcărie pe nevinovați.

Ca în toate faptele rele, criminalul, cînd ia măsurile pentru comiterea crimei, crede că a luat toate precauțiunile ca să nu fie descoperit. Uită însă sau scapă din vedere un mic detaliu și localul acea uitare sau detaliu îl pierde.

Așa a pălîit Sturdza și cu acoliții săi de la Voinea. Ei știau că Mitropolitul Roman a trimis părintelui Voinea cele două acte, prin o persoană de încredere, iar nu prin o adresă oficială, așa că și-au închipuit că părintele Voinea nu are nici o hirtie scrisă prin care s'a dovedească că a primit actele în chestie de la Mitropolie, și ca ele sunt, prin urmare, autentice. Hotărîți ca să implice pe protopop în așa numitul fals, colectivității de la Voinea credeau că ori-ce ar face, ori-ce ar drege, protopopul nu va putea dovedi că actele pe care le-a înmănat d-lui Take Ionescu, le primise și el, la rîndul lui, de la Mitropolitul Roman.

Ei bine, acest calcul greșit i-a perdut. Sturdza nu a știut un detaliu, acela că Mitropolitul Roman, îndată după exibarea actelor în Parlamentul român, a trimis o adresă de dojenire părintelui Voinea, prin care îi cerea explicații. Acest detaliu, care la toți criminalii, l'a perdut, neștiindu-l.

În adevăr, părintele Voinea, acuzat de falsificator, a fost nevoit să se apere și să arate că actul pretins fals este autentic. Și pentru a se apăra, nu avea de făcut de cît un lucru: să publice scrisoarea pe care Mitropolitul Roman i-a adresat-o imediat după ce actele confidențiale fuseseră citite în camera romîneasă.

Ceea ce a și făcut, publicînd în Tribuna următoarea scrisoare:

Parohului biserică Sf. Nicolai din Brașov Scheii, P. O. D. protopresbiter onorabil Vasile Voinea.

No. 30 Pres.

Prea onorabil d-leu Protopresbiter! Domnul Take Ionescu deputat în Camera Romîniei a celui într-una din gîndurile din urmă ale acestei Camere, două acte oficiale, unul din gremiul prim-ministerului Reg. Ungaric, iar altul de la ministrul reg. ung. de culte și instrucțiune publică, emise ambele la adresa mea, dintre cari cel d'întîi mi s'a comunicat P. O. d-alea prin omul meu de încredere, d-l Partenie Cosma sub discrețiune, cu puncte de mincare la adunarea datelor și documentelor privitoare la două moșii, ce le-a avut oarecînd biserică din Brașov Scheii, dăruite de principi ai Romîniei, iar altul s'a trimis de la costitorul de aici sub 9 Aprilie a. c. No. 3270 Scel. la adresa Eforiei școlare din Brașov în afacerea cu subvențiunile școalelor centrale de acolo primite ani de ani de la guvernul Romîniei.

Abia mai poate încăpea înădăială, că ambele aceste acte numai prin o mare indiscrețiune din partea P. O. d-alea a putut să ajungă în mîni incompetente, spre mare compromitere a organelor noastre bisericesti în ceea ce privește secretele oficiale și mai ales discrețiunea obligată între ori-ce împrejurări; drept aceea cu mare neplăcere m'a fost silită. Is provoacă în modul cel mai serios, ca cel mult pînă luni în 11 (23) a curentului să-mi faci în scris mărturisire sinceră: în ce chip a venit de la P. O. D-alea AMBELE ACTE din chestiune în mîni incompetente și a nume în ale numelui d. deputat în Camera Romîniei, și ce a fost motivul de a se comite o astfel de indiscrețiune compromițătoare pentru administrațiunea noastră bisericască.

Miron Romaniș m. p. Arhiepiscop Sibiu, 7 (19) Maiu 1898.

Col. Dr. E. C.

În această scrisoare autenticitatea actului este declarată nu de d. Take Ionescu, nu de părintele Voinea, ci de însuși Mitropolitul Miron, care declară că acel act l'a primit din cabinetul primului ministru ungar.

Ei?... Cum rămîne cu Sturdza?

Este sau nu trădător?

Mintîia în Parlament cînd a declarat

că nu a dat nici o informație asupra subvenției școalelor din Brașov? Colomniat-a în mod mizerabil pe d. Take Ionescu cînd îl numea plastograf?

Ce fel de prim-ministru, ce fel de om politic, ce fel de simplu particular este acest individ?

Poate el să rămînă un moment pe banca ministerială?

Poate să mai facă politică chiar?

Sturdza este un om mort. Retragerea în viața privată sau chiar la o miuștire, fiind date apucăturile lui bigote, este singurul lucru care îl rămîne.

În tot cazul, noi suntem hotărîți să nu tolerăm cu ori-ce preț ca un astfel de individ să-și amestece numele odios în afacerile acestei țări.

Demisia d-lui G. Crețeanu

Motivele demisiunei. — Faria d-lui Sturdza. — Înlocuitorul d-lui Crețeanu

Am anunțat că d. G. Crețeanu, prim-secretar de legățiune și însărcinat de afaceri la Paris, și-a dat demisiunea.

Motivele demisiunei

Iată în ce împrejurări s'a produs aceea demisiune.

D. Crețeanu a adresat zilele acestea d-lui Sturdza un raport cu privire la nota Muraviev despre reducerea armamentelor.

Prin acest raport, însărcinutul nostru de afaceri spune că d. Delcassé ministrul de externe, a amînat recepția obișnuită a corpului diplomatic și că el bănuiește că cauza acestei amînări e dorința guvernului francez de a nu se pronunța asupra acestei chestiuni față de reprezentanții unor Puteri.

D. Crețeanu spune apoi că un redactor al unui ziar din Paris a vrut să-l interviueze și că el, afară de cîteva vagi aprecieri personale, îi a răspuns că nu cunoaște încă părerea guvernului român.

Furia d-lui Sturdza

Cetînd aceasta, d. Sturdza a fost d'odată cuprins de vechia lui ură în contra presei și imediat scrisese d-lui Crețeanu că nu pricepe cum un mic funcționar ca el poate să-și permită a lăsa să fie interviuat.

Tonul necuviincios al scrisorii d-lui Sturdza a avut drept rezultat trimiterea imediată a demisiunei d-lui Crețeanu.

Prîmul nostru secretar de la Paris, pe care îl pierdem grație nervozității nerăstăcîlului Sturdza, este unul din cei mai instruiți, muncitori și inteligenți diplomați ai noștri.

Înlocuitorul d-lui Crețeanu

În locul d-lui Crețeanu s'a numit d. Nicu I. Ghica, actualmente secretar la Paris, unde s'a bucurat de multe simpatii.

Pentru a arăta și cu prilejul acestei numiri procedurile d-lui Sturdza, trebuie să spunem că d. Sturdza n'a consultat, măcar de formă, cum s'a obișnuiește, pe ministrul nostru la Paris despre numirea secretarului lui, numire în contra căreia d. Grigore Ghica n'ar fi făcut sigur nici o obiecțiune.

Pe d'altă parte, trebuie să adăugăm că e drept că d. Sturdza nu putea să nu nămească pe d. Nicu Ghica la singurul post vacant, de oare-ce nimeni nu vrea să servească cu d. Dim. Ghica, fostul secretar general, numit acum ministru la Atena, nimeni... nici măcar fratele său.

ZMINTIȚI

Sturdza nu s'a putut apăra de acuzarea de trădare ce i-a aruncat d. Take Ionescu, decît pretinzînd că actul citit de d-sa în Cameră e fals.

Alt mijloc nici nu exista, și presa guvernamentală l-a întrebuițat timp de patru luni de zile.

Astăzi e însă dovedit, în chip neîndoelnic, că actul e adevărat.

Urmarea e că guvernul a săvîrșit trădarea de care l-a acuzat d. Take Ionescu. Căci în actul pretins fals, dar acum dovedit autentic, stă scris negru pe alb:

„În luna lui Octombrie 1894, **Dimitrie Sturdza, actualul ministru al afacerilor externe al României, a înținut un discurs la Orfeu, în care cu date a arătat, că ce și câte cauze se trimis din partea**

guvernului conservator de atunci și prin a cui intermediere.

„În urma acestora, guvernul ungar regesc s'a nîzuit a se informa despre starea reală a lucrurilor și pe baza acelor date — din care o parte Vi s'au comunicat Excelenței Voastre, în 22 Martie prin Excelența sa ad. Prim-Ministru — s'a convins că ajutorul anual dat de guvernul român pînă la 1876 n'pe fațd, a devenit secret și că autoritățile susținătoare a școalelor din Brașov, cutoad s'ordinațiunea ministerială din 1875 și, ce e mai mult, în contra art. de lege XXX din 1883 § 72 îl primesc, ba îl chiar uragentează. Din cauza aceasta, **s'a văzut**

„necesitat a interveni la guvernul regesc român pe cale diplomatică în chestia subvenției, și acesta a dat în principia subvențiunile notă afirmativă cu indicarea sumei.”

În fața dovezii zdrobitoare ce s'a dat, că actul e adevărat, organul guvernului recunoaște și el aceasta.

Din scrisorile părintelui Voinea și a Mitropolitului Miron — zice Voinea Națională de asea — **s'ar părea că al doilea rescript... ar exista.**

Dar urmarea naturală a acestui fapt, pentru ori-ce minie sănătoasă, nu există pentru organul guvernului.

Pentru ziarul ocașului plastograf, din faptul că rescriptul al doilea există, e autentic, urmează că... d. Take Ionescu a comunicat guvernului unguresc acte și date, că d. Take Ionescu a trădat...

Asta e zmintea curată.

Lovitura dată guvernului a fost așa de puternică, în cît i-a zdruncinat mintea.

Dovada o avem în al doilea ziar guvernamental, care, în fața dovezii netăgăduite că actul nu e fals, nu spune alt-ceva, neconținut, ca un idiot, de cît că d. Take Ionescu e falsificator.

Colectiviștii și-au pierdut sîrita. Aveam aface pînă eri cu niște canalii. Azi avem în fața noastră niște zmintiți.

DIN STREINATATE

Circulara Muravieff

Oficiul *Le Temps* din Paris a publicat un interesant articol, în care trece în revistă primirea ce s'a făcut în diferite țări notel contelei Muravieff privitoare la dezarmare.

După scoținta ziarului francez, cu toate omagiile ce s'au avut Tarului, proiectul său a fost întîmpinat pretutindeni cu scepticism.

Anglia, de și prodigind Tarului asigurări de bună-voință generală care nu costă nimic, s'a ferit totuși să înainteze prea mult pe calea negocierilor propriu zise.

Statele-Unite consideră proiectul Tarului ca o utopie. Mac-Kinley a afirmat într'un discurs recent necesitatea marilor înarmări, mai ales maritime, în interesul nu numai al mării naționale, ci și al concordiei universale.

Împăratul Wilhelm a declarat că s'abiaz ascuțita a Germaniei, în mîna sa, o cel mai sigur instrument al păcii și concordiei.

Și de fapt — continuă *le Temps* — dovada că în specie e vorba de preocupățiunile perfect compatibile cu zelul cel mai leal, cu devotamentul cel mai sincer pentru marea cauză pe care alit de nobil a îmbrățișat-o, este că însuși Nicolae II, după cea a inspectat arsenalele și a inspectat flota Mării Negre, a adresat marelui amiral un rescript care, și el, conține tocmat afirmarea că dezvoltarea continuă a forțelor navale ale Rusiei e una din cele mai bune întăriți a păcii.

Interesantă e încheierea lui *le Temps*: „Nimeni nu va acuza buna-credință a țînarului suveran. Se știe astăzi că de la el, și numai de la el, a emanat circulara Muravieff. Nicolae II acordase în lunie o audiență unui foarte bogat bancher retras din afaceri, care publică un imens uzraj asupra rezelor economice și morale ale războiului. În urma acestei convorbiri, fără să consulte comitetul miniștrilor, și-a format proiectul și a dat contelei Muravieff ordinul de a-l lansa în lume.”

Foreign

TRIBUNA LITERARĂ

CULTUL MUNCEI

„Școală-le și muncește, și va fi D-zeu cu tine.”
(Paratipomen I cap. XXII. 16)

Nicărei munca nu e așa de respectată ca la Anglo-saxoni; dacă la noi e privită de mulți ca o pacoste, ca un blestem de care nu te poți scăpa, apoi de englezi și americani ea e considerată ca o bine-cuvîntare.

„Bine-cuvîntată muncă! — exclamă marele englez *Selchore*—dacă tu ai fost cîndva blestemul lui Dumnezeu, apoi ce trebuie să fie bine-cuvîntarea sa!”

La Anglo-saxoni există o întregă literatură în frunza căreia s'a aflat filosoful viclei *Smalls*, care literatură are de scop însulirea respectului și a dorului de muncă în tinerele generații.

Estragem un pasaj din cunoscuta carte a lui Smalls, «Caracterul»:

I

„Munca e cel mai bun educator al caracterului; ea îl face pe om atent, sirguitor și rezistent; prin munca omul ajunge la perfecțiune în specialitatea sa.

„Munca e legea existenței noastre,—ea e principiul viii care duce înainte pe oameni și popoare.

Pentru cea mai mare parte din oameni munca e o necesitate a existenței. Însă un fel sau altul de muncă e necesar pentru toți și pentru fie care din noi, dacă voină să ne bucurăm de viață, așa cum trebuie să ne bucurăm.

„Munca poate să fie o greutate, o pedeapsă, însă ea ne aduce cinste și glorie.

„Fără muncă nu se poate face nimica. Tot ce e bun și superior în om se dobîndește prin muncă; și civilizația și progresul sunt rezultatul muncii.

„Dacă ar dispărea munca, moartea morală nu ar întîrzia de a ajunge pe omenire.

„Nu munca, dar trîndăvia e blăstemul o-mului.

„Trîndăvia conrupe și putrezește inimele oamenilor, după cum rugina distruge ferul...”

„Trîndăvia e tot așa de înjositoare, atît pentru indivizi, cît și pentru popoare întregi.

„Lenea nici odată nu s'a suit pe o culme înaltă și nici odată nu a biruit greutățile, pe care a putut să le evite.

„Trîndăvia tot-d-a-una a fost și va fi însoțită de nesucces. Si e foarte natural să nu aiă succes. Ea e o belea, o piedică și un rău; supuși săi sunt niște oameni nefolositori, cari vecinic să plîng și vecinic sunt triști și nenorociți.” (Caracter, pagina 97—99).

II

Iată acum și poveștile pe cari un american le dă fiului său:

„Tine minte, fiul meu, că tu trebuie să muncești. Ve! mînuși sapa sau condeii, ve! căra saci sau ve! scormoni în cărți, ve! săpa șanțuri sau ve! edita jurnale, ve! cîncăni cu ciocanul la licitație sau ve! scrie lucruri interesante, în ori-ce caz, ve! trebuie să muncești.

„Dacă vei privi cu atenție în jurul tău, ve! vedea că toți oamenii cari au dobîndit posibilitatea să muncască puțin sau de loc la bătrînețe—sînt aceia cari au muncit mai mult de cît cel l'alți în tinerețe.

„Să nu-ți fie teamă că te vei istovi de muncă, pînă la trei-zece de ani, asta e cu neputință. Oamenii, dacă mor la această vîrstă, pricina e că isprăvind munca la 6 ceasuri, ei nu se întoarcă acasă de cît la două. Aceste intervale sunt omorîtoare, fiul meu.

„Iar munca îți dă cel mai bun apetit la masă, somn bun noaptea și tu cu recunoștință vei prețui repazul duminical. Sînt liniși, cari nu muncesc, însă societatea nu se mîndrește cu dînșii; nimeni nu-ți stimează și în lumea mare a muncitorilor nimeni nu știe de existența lor. Alege-ți dar cariera ce vrei să îmbrățișezi, aruncă-ți haina curată și începe a mătura lumea lui Dumnezeu!

„Și cu cît vei munci mai mult, cu atît vei fi mai departe de rău, cu atît mai plăcut îți va fi somnul și cu atît mai mulțumită va fi de tine societatea.”

Încheiem cu o frasă a marelui reformator *Martin Luter*:

„Prosperitatea unei țări nu e condiționată nici de veniturile mari, nici de inexpugnabilitatea cetăților, nici de frumusețea clădirilor publice, ci de numărul cetățenilor luminați, instruiți, culti și înzestrați cu caracter; în asta trebuie căutate adevăratele ei interese, principala și adevărata ei putere.”

G. M.

INFORMAȚII

In curind administrația ziarului nostru va face o originală și foarte folositoare surpriză a-bonaților ziarului Epoca.

Destăinuirile Părintelui Voina

(Impresii)

Trădarea lui Sturdza

Destăinuirile părintelui Voina publicate în numărul nostru de Duminică, au produs o enormă senzație prin toată Capitala. E inutil, credem, a ilustra această senzație prin faptul că toate exemplarele „Epoci”, deși tirajul ei a fost întreris cu această ocazie, au fost epuizate în citeva minute; și agenții colecționiști au întreprins o goană în contra afişelor noastre, cari anunțau destăinuirile.

— Trădarea lui Sturdza e dovedită! — se auzea Duminică pe străzile populate ale Capitalei.

— Ai citit Epoca? — se auzea la fle-care pas.

O emoție enormă domnea pretutindeni și pînă chiar și suferetele cele mai sceptice cloceau de indignare în contra primului ministru, a cărui complicitate cu Banffy și Iessenszky, pentru distrugerea marelui focar cultural al românilor de peste munți, e acum pe deplin dovedită, cu acte oficiale și mărturiile a zeci de persoane onorabile citate de părintele Voina.

— Să plece de la putere! Să plece din țara românească! — strigau toate conștiințele românești.

Ba au fost uniți cari într'un moment de delir au izbucnit ca primul ministru să fie ieșit din Insula Șerpilor, pentru crima de les națune, întocmai ca Dreyfus în Insula Dracului.

Prin cercurile guvernamentale

Prin cercurile guvernamentale domnește o deprimare atât de mare, în cit asupra suferetelor mai sentimentale se produce o mlaț nemărginită, de parcă conștiința lor le-ar striga:

— Vă compătămim!

În primul moment, după ce a fost citit de mare, că au recurs la naivități și copilări fenomenale ca să marcheze abuciu marea suferetelor lor.

Așa, un vice-președinte al Camerei, a exclamat:

Destăinuirile părintelui Voina seamănă cu ale lui Mărgăritescu din „Voința Națională”. Ce-mi e Mărgăritescu, ce-mi e popa Voina?!

A această absurditate fenomenală a spus-o un vice-președinte și profesor universitar! Vă puteți dar închipui ce au putut să spună dii minoruri gentium! Așa, un deputat pretins științist a exclamat într'un cerc de amici:

— Apoi da, Banffy s'a supărat acum pe Sturdza pentru visita de la Petersburg și s'a asociat cu Take Ionescu ca să l răstoarne de la putere.

Și cînd vă gândiți că o asemenea stupiditate ridicolă e spusă de un deputat, care în același timp e profesor, avocat, etc., cel mai mare cumular după d. C. Nacu. După primele emoții, guvernamentalit au căzut într'o stare uimitoare de prostrafie. Nu vorbesc nimic de aceste destăinuirii, căci simt că nu mai e scăpare, că nu mai pot invoca nici un motiv măcar pentru atențuarea lor. Ei așteaptă, ca o lărmă blîndă de oi, ce le-o spune d. Sturdza.

Prin cercurile drapeliste

O agitație vie domnește printre drapelisti, în urma acestor destăinuirii, la cari nu s'a așteptat nimeni. Aceia dintre drapelisti, cari de la început au fost în contra unei concentrări liberale sub auspiciile d-lui Sturdza, se simt azi triumfători, căci prin destăinuirile părintelui Voina au de-zarmat cu disăvîrșire pe acei puținți din sinul lor, cari propagau meretl ideea unei împăcări cu primul ministru.

Un fruntas deputat drapelist a făcut următoarea declarație:

— Sturdza trebuie acum să plece! Facă ce-o vrea, dar nu mai are nici un vot în viața politică a țării.

Impresia generală între drapelisti e că Sturdza se va retrage sau va fi dat afară imediat după întoarcerea Regelui.

Pentru d. Haret

Atragem atențiunea d-lui S. Haret asupra unui abuz care se practică în școli la începutul fie-cărui an școlar.

Unii profesori, mai ales dintre autorii de cărți didactice, contrar circuliului ministeriale, impun elevilor mai multe manuale pentru același curs, silind pe elevi să facă cheltuieli cu totul mai presus de mijloacele lor și pentru cărți cari adesea nu le aduc nici un folos.

Pentru ca să nu fim acuzați că vorbim în general, vom da citeva exemple de astfel de profesori-negustori, fără să cităm nume, pentru că scopul nostru nu e de a urmări pe cine-va personal, ci numai de a contribui la curmarea unui abuz.

Un profesor de liceu din București, autor al unei colecțiuni de bucăți de citire, scoate în fie-care an cite o nouă ediție în care reproduce absolut același material, afară de 4—5 pagini noi.

Pentru a silii pe elevi să-l cumpere mereu cite o ediție nouă, în toate lecțiunile pe care le face în cursul anului nu se referă de cit la cele 4—5 pagini noi. Cînd ascultă pe elevi, le controlează cartea, ca să vadă dacă e ultima ediție.

Procedura acestui profesor jicnește pe părinții cari au mai mulți copii succesiv în aceeași clasă, și mai cu seamă pe elevii săraci cari obicnuiesc a-și cumpăra cărțile de la foștii elevi ai clasei sau de la anticari. S'ar cuveni ca ministrul să controleze, cu ocaziunea autorizațiunei ce dă cărților didactice, dacă într'adevăr o lucrare este nouă ori nu.

Este absurd ca o colecțiune de citiri să se modifice mereu.

Alt profesor, de asemenea autor, a recomandat la elevii unei singure clase 22 (douăzeci și două) manuale pentru cursul lui. Am da lista acelor cărți, dacă nu am voi să înălțurăm personalitățile.

Să notăm că acest abuz scandalos se face într'o școală a Statului unde majoritatea elevilor sunt bursieri, prin urmare săraci.

Profesorul acesta la începutul anului declară că el se conformă regulamentelor și prin urmare nu recomandă de cit un manual; iar în cursul anului părăsește manualul recomandat și face lecțiuni din alte 21 de manuale, indicînd numai elevilor aceste publicații, cu observațiunea că dacă nu vor, n'au de cit să nu le cumpere.

Natural că elevii sunt siliiți, prin mijlocul acesta deturnat, să și procure toate manualele indicate.

Alt abuz curent în școlile noastre sunt cursurile scrise cari devin o adevărată calamitate.

La obiecte de studiu pentru cari sunt numeroase cărți imprimăte și aprobate, unii profesori se mărginesc a explica oral, ca la universitate, și silesc pe elevi să scrie o mulțime de caete, să piardă timpul necesar la alte lucrări mai folositoare și să nu poată urmări de cit mecanic explicațiunile profesorilor.

Sperăm că se vor lua măsuri de autorități școlare contra acestor proceduri neregulate.

Trădarea lui Sturdza și presa

Constituționalul de aseară se rostește ast-fel asupra evidentelor dovezi despre trădarea săvîrșită de mizerabilul bătrîn Dumitru Sturdza, în chestia școalelor din Brăso:

„Lumina s'a făcut, dar o lumină posomorită, o lumină ce îngrozește.”

„În istoria crimelor, se găsesc multe cazuri, cînd făptuitorii nu se pot descoperi, cînd cercetările durează ani fără să izbîndă, cînd adevăratul criminal gîse să înălțure dovezile culpabilității. Vine însă o zi, cînd lumina se face, cînd criminalul rămîne împietrit, cînd justiția își poate face recce și demn datoria, cînd vinovatul este pedeluit cu fierul înfămie.”

„În una din aceste faze se găsește acum Primul-ministru al M. S. Regelui Carol. Constituționalul, după ce face istoricul interpelării d-lui Take Ionescu, adăogă:

„Intervențiunea părintelui Voina e zdrobitoare.”

„În scrisoarea adresată Tribunalul, președintele Eforiei școalelor din Brașov, afirmă existența documentului pretins fals, arată cînd și cine l'a adus la Brașov? din partea cui și spre ce scop? cine era de față la citirea lui? cine l'a tradus din ungurește? cum și pentru ce a venit cu actele la d. Take Ionescu? și în fine do-

vedește prin chiar scrisoarea Mitropolitului din Sibiu autenticiitatea actului.

Documentul dar există!

Toți cei cari au afirmat contrariul, începînd de la d. Dimitrie Sturdza, primul-ministru al Regelui, și pînă la ultimul colecționișt din poliția comunală și din redacția gazetei partidului, s'au mințit!

Liberalii s'au purtat și în chestiunea națională ca niște mișei ordinari, explozînd cu rea credință sentimentul unui popor, mințind și călcîndu și legămîntele, dînd chiar streinului arme împotriva fratelui!

Si mai departe:

„Avem ca șef de guvern un om, care s'a dovedit nu numai nedestoinic de a servi interesele neamului, dar și un mincinos îndrăzneț, care nu merită nici încrederea țării, nici încrederea Coroanei, cu care nu se poate sta de vorbă cinstită nici dincoace de graniță, nici dincolo de hotar! „Nici d. Sturdza, nici cei ce l'au urmat pe drumul mizerabil în care a dus cestiunea națională, nu mai pot sta în capul treburilor.”

„În veacurile trecute marile criminali primeau pe trup, pecetluit cu fierul roșu, semnul infamiei; nimic nu putea șterge acest stigma încrustat în carne.”

„Scrisoarea din Tribuna e fierul roșu pe obrazul d-lui Sturdza.”

„Și acest om, mai poate sta acolo unde este!”

Ca să se vadă zăpăceala ce a produs în tabăra colecționiștilor scrisoarea părintelui Voina, reproducem următorul articol apărut aseară în Liberalul, un ziar ce apare în București:

„Falsificatorul se zbate în minile noastre. Ar vrea să scape.

„Dar e prea bine pironit la stilul infamiei pentru a putea izbui.

„L'am prins cu falșul și abuzul de încredere,—il înșeam, îl vom ținea.

„Ne-a denunțat un complice, cu ajutorul căruia s'a perpetuat falșul.

„Foarte bine, luăm act.

„Acesta însă nu i scapă pe dînsul.

„Rămîne dovedit prin comunicatele oficiale ale guvernului ungar și prin contradicțiile fără număr în care a căzut falsificatorul un act a falsificat cu desăvîrșire, un altul l'a viciat senz, și că pe deasupra a săvîrșit un revoltat abuz de încredere.

„Aci nu poate schimba nimic nici „declarațiile” Prea Arhiepiscopiei Sale părintele Voina, nici „declarațiile” veri-cărul alt om de pae să complice real.

„Falsificatorul rămîne falsificator,—în zadar ori-ce cheltuieli, în zadar ori-ce machiavelisme.

„Nu se revizuiește sentința dată în unanimitate de opinia publică românească contra celui mai nescurpulos aventurier politic.

„Nu primim substituiții.

„Un falș mizerabil s'a comis, și falsificatorul își primește pedeapsa,— iată ce este și rămîne nelușdoi. De aici nu mai este tovarășul lui popa Voina. Cel mult îi putem da pe popa Voina, ca tovarăș de celulă...”

Aceste aiurări ale ziarului polițienesc sunt cea mai patentă dovadă că însăși colecționiștii se simt zdrobiți.

Nici nu se putea alt-fel.

Lată acum ce nebunii spune și Voința Națională:

„Din scrisorile părintelui Voina și Mitropolitului Miron ar părea că al doilea rescript, plin de inexactități, cuprînzînd în alta parte pasagi copiate aproape cuvînt pe cuvînt din cartea lui Barițiu, Părfi alege din istoria Transilvaniei, și fragmente din „Discursurile parlamentare” ale d-lui Titu Maiorescu, și prezintînd în același timp toate caracterele unui falș, ar exista.

„Nu înțelegem bucuria adversarilor noștri, dacă s'ar demonstra în mod nelușdoi existența acestui al doilea rescript, căci atunci s'ar dovedi odată mai mult: întîiu, că guvernul conservator din 1894 a dat guvernului ungar toate informațiunile în ce privește școalele și bisericile de dincolo, „infamie” de care oamenii aceluiași regim acuză pe d. Dim. Sturdza; și al doilea, abuzul de încredere săvîrșit, spre rușinea țării noastre, de un fost ministru, de d. Take Ionescu, în calitatea sa de avocat.

„Ne pare foarte bine de întorsătura pe care au luat-o lucrurile și vom face tot ce ne va sta prin putință spre a face lumină

completă, pentru ca d. Take Ionescu să nu mai scape prin diferite versiuni și ipoteze...”

Se știe că documentul pretins falș precizează că „în luna Octombrie 1894, Dimitrie Sturdza, actualul ministru al afacerilor externe al României, a ținut un discurs la Orfă, în care cu date a arătat, că ce și cite sume se trimis...”

Prin urmare ce au a face toate cele ce spune ziarul plastografilor?

Judecarea recursului în casație al d-lui maior Buhlea, în contra sentinței consiliului de revizie al armatei, s'a amînat pe ziua de 16 Septembrie.

„Drapelul” află că în comuna Birza, județul Dolj, a izbucnit o revoltă între locuitori.

Locuitorii comunei Valea Stanciului, în număr de peste 60, afară de copii, devastează pădurea proprietarului Mihail, vîind a și o însuși.

Autoritățile intervenind, au fost respinse și amenințate.

Clerul romîni de peste munți a fost respinsat la înmormîntarea Impăratesei Elisabeta prin Excelența Sa Mihail Pavel, episcop de Oradea-Mare și consilier intim al Impăratului Franz Josef.

„Mai mulți colecționiști din Brăila se agită în contra d-lui N. Ionescu, primarul orașului, și susțin pe d. deputat Moisescu în capul listei guvernamentale la alegerile comunale.”

D. Moisescu a început deja să facă vizite electorale, stăruind să fie ales d. sa primar al orașului.

D. C. Bunescu, inginer-șef al județului Ilfov, ne trimite următoarea scrisoare:

Domnule Redactor

Intors din concediu, iau cunoștință de mai multe denunțuri, ce s'au publicat prin jurnalul dv. Epoca. Probabil că buna dv. eredință a fost surprinsă.

Faptele denunțate sunt atât de rău găsire, încît realitatea lor nu poate fi admisă. Cu toate acestea mă grabesc pe de o parte a le da o desmîntire formală, iar pe de alta, vă rog ca, în interesul adevărului și a reparațiunei ce cred că „mi datorăți, să bine-voiți a veni, fie dv. personal, fie un delegat al dv., la prefectura Ilfov, unde vom pune toate actele necesare la dispozițiunea dv., spre a constata:

Primo: Că nu s'a mandatat nici o sumă pentru școalele cari, în realitate nu există, și că toate sumele s'au mandatat în urma unei recepțiuni în regulă a școalei sau a unei lucrări care s'a terminat, care există și pe care o veți putea vedea și pipăi.

Secundo: Că nu s'a plătit nici odată nici o singură sumă pentru școalele care s'au mandatat în regulă a școalei sau a unei lucrări care s'a terminat, care există și pe care o veți putea vedea și pipăi.

Terțio: Suteam la dispozițiunea dv. spre a interveni pe lingă onor. ministere, atât de finanțe cit și de interne și lucrări publice a delega cite un domn inspector respectiv, spre constatare, în prezența dv., că nu s'a comis nici o coțcărie sau neregularitate.

Sper, d-le redactor, că veți bine-voi a ține seama de justele noastre cereri și în imparțialitatea dv. veți da publicității o rectificare care ne este cistigată.

În această speranță, vă rog să bine-voiți a primi expresiunea considerățiunii noastre.

C. Bunescu

Inginer-șef al județului Ilfov.

D. St. Șendrea a autorizat pe unul din amicii noștri să declare, că s'vonoruie răspîndire de unit guvernamentale, că d-sa ar fi pe punctul de a trece în tabăra guvernamentale, sunt absolut neînțelepte.

— Mai ales acum, după doada trădării primului ministru,—a adăogă d. Șendrea.

Expoziția din Constanța

Deschiderea

Această expozițiune s'a deschis alaltă-eri. Toți primarii din Dobrogea și Ialomița erau așezați la intrarea sălei bursei, care era plină de curioși și de expozanți.

Serviciul divin

Oficiul divin s'a celebrat la orele 11 dimineață, în prezența d-lor miniștri Sturdza și Stolojan, asistați de comitetul expoziției și de șefii autorităților locale.

Persoanele marcante

Între persoanele marcante, am recunoscut pe d-nii V. Gheorghian și N. Gane, prefect și primar de Iași, și Orbescu, fost primar al Capitalei. D. Ionel Brătianu, ministrul lucrărilor publice, sosise în Constanța, dar n'a asistat la deschiderea expoziției.

Discursurile

În locul unui discurs, d. An. Stolojan, ministrul agriculturii și comerțului, a ținut o mică alocuțiune de cinci minute, motivînd lipsa unei mari solemnități pe împrejurări de înaltă conveniență, probabil doliul austriac.

Discursul d-lui Pariano, președintele consiliului general al județului Constanța, anunțat de ziare, în care urma să se vorbească, între altele, despre funcționarea din Dobrogea, nu s'a putut rosti, deci nici primul-ministru n'a avut ocaziunea să răspundă.

Făgădueli

D. Stolojan a făgăduit împădurirea Dobrogei și trimeterea la expozițiunea din Paris a obiectelor mai de seamă.

Vizitarea expoziției

S'au vizitat opt pavilioane cu lucruri casnice—unul din Ialomița, foarte sărac, altul din Tulcea și restul din Constanța.

Produsele industriale și agricole li s'au destinat numai două pavilioane, și acestea destul de sărace.

Vitele au fost vizitate după amiază. Sunt expuși cari frumoși, de toate rasele, peste 500; rasa ovină este binigr reprezentată; vite cornute mari sunt foarte puține.

Impresia generală

Impresia generală este că nu s'a înțeles scopul de urmărit, dîndu-se o importanță colosală lucrurilor casnice—s'au expus zeci de mii de obiecte de același fel, neclasificate, clae peste grămadă—și a lipsit principalul: produsele tehnologiei agricole și fabricatele industriale propriu zise.

Alergările

Luni și Marți au loc alergările, la orele 3 p. m. tot pe mizerabila pistă veche; nu vor asista miniștrii, de oare-ve d. Stolojan a plecat Duminică seara, iar d. Sturdza Luni dimineață.

Vizitatorii

Multă lume, compusă în mare parte din expozanți lucrurilor manuale. Persoanele în vilegiatură la Constanța au vizitat expozițiunea după prînz.

Correspondent.

Febra tifoidă în București, s'a urcat la 50 cazuri oficial constatate.

Și cite mai sunt în clientela particulară a medicilor, ba și chiar lipsite de asistență medicală...

Epidemia s'a ivit și în garnizona și orașul Tecuci.

BULETIN ATMOSFERIC

Alaltăeri timp frumos, liniștit, însă răcoros. Temperatura s'a coborît mult în toată țara și mai ales în Moldova, unde în cele mai multe localități termometrul abia a ajuns la 16 grade. Noaptea frig simțitor; termometrul s'a coborît la 2 grade, iar la Vaslui și Cîmpulung a fost și brumă pe sol. Barometrul s'a coborît mult pretutindeni, în mijlocul cu 5 mm. Eri timp foarte frumos, liniștit și rece. Barometrul continuă să se cobori.

În București, eri la orele 12 din zi: înălțimea barometrică la 756.4; temperatura aerului 20.6; vîntul calm; starea cerului, senin.—Temperatura maximă de alaltă-eri 21°, minimă de eri 6°.

DEPLASARI

D. Eugen Stătescu a plecat din noă, alaltă-seară, la Cîmpulung; d. Stănescu, prefect de Olț, a sosit eri în Capitală; d. V. A. Urechia a venit Simbătă de la Piatra-Neamț, d. P. Poni a sosit alaltă-eri de la expozițiunea din Viena; d. I. Calinderu s'a întors Duminică în capitală, venind de la Viena, d. Em. Collogiu, secretar general la Finanțe, a plecat Duminică seara de la Constanța la Constantinopol; d. Dim. Sturdza, președintele consiliului, s'a întors aseară de la Constanța.

DIMITRIE ENESCU

Restaurant și Grădină

cu BUCATARIE ALEASA București, Strada Sfintu Ionia

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Publicațiune

D-nul Ilie Georgescu din București strada Fundatura Plantelor 39 (vechiu) a făcut cerere la acest minister pentru schimbarea numelui său patronimic de „Georgescu” în cel de „Theodorescu”, spre a se numi „Ilie Theodorescu”.

D-nul Mihel Grünberg comerciant din Piatra-Neamț a făcut cerere la acest Minister pentru schimbarea numelui său patronimic de „Grünberg” în cel de „Dimbeanu” spre a se numi „Mihel Dimbeanu”.

Domnul George Tabacariu, funcționar la Tribunalul Bacău a făcut cerere la acest Minister pentru schimbarea numelui său patronimic de „Tabacariu” în cel de „Gavrilăscu” spre a se numi „George Gavrilăscu”.

D-nul Ion A. Babel, elev în clasa V-a a liceului real Petru-Rareș din orașul Piatra-Neamț a făcut cerere la acest Minister pentru schimbarea numelui său patronimic de „A. Babel” în cel de „Georgescu” spre a se numi „Ion Georgescu”.

D-nul Iancu Hristea funcționar la Vama Iași, a făcut cerere la acest Minister pentru schimbarea numelui său patronimic de „Hristea” a cel de „Lepădatu” spre a se numi „Iancu Hristea Lepădatu”.

D-nul Grigore Popescu comerciant din comuna Peștișani, jud. Gorj a făcut cerere la acest Minister pentru schimbarea numelui său patronimic de „Popescu” în cel de „Gh. Brîncuș”, spre a se numi „Grigore Gh. Brîncuș”.

D-nul Ion Colfescu elev în clasa 7 din liceul Sf. Sava domiciliat în București Str. Sevastopol, 22 a făcut cerere la acest Minister pentru schimbarea numelui său pa-

tronimic de „Colfescu” în cel de „A. Vasile Vășănescu” spre a se numi „Ion A. Vasile Vășănescu”.

D-nul Constantin Ion, funcționar, din comuna Elisabeta Doamna, județul Roman a făcut cerere la acest Minister pentru adăogirea la numele său patronimic de „Ion” a celui de „Apostoleanu” spre a se numi „C. I. Apostoleanu”.

D-nul Popescu Petre din București, actualmente student în școala politehnică din Berlin a făcut cerere la acest Minister pentru schimbarea numelui său patronimic de „Popescu” în cel de „Pretor” spre a se numi „Petre Pretor”.

D-nul Ilie St. Bolovan, conductor poștal din Tulcea a făcut cerere la acest Minister pentru schimbarea numelui său patronimic de „Bolovan” în cel de „Mihăescu” spre a se numi „Ilie St. Mihăescu”.

Ministerul publică această cerere, conform dispozițiunii art. 9 din legea asupra numelui, spre știință celor interesați, cari ar voi să facă opozițiunile în termenul prevăzut de aliniatul 2 al zisului articol.

Avis către Părinți

Aducem la cunoștință d-lor și în special elevilor, că am asortat Magazinele noastre de librărie și papetrie, din calea Victoriei 53 și 70 cu toate cărțile necesare elevilor, atât pentru cursul primar cit și cel secundar și cu preț convenabil.

Tot odată posedăm toate necesarele la scris, desen și pictură, care se pot procura din librăriele noastre cu preturi avantajoase.

În aparență că Onor. Părinți ne vor vizita, spre a se convinge, ne permite-mi al saluta,

Cu toată stima

STORCK & MÜLLER

Librari-Editori

Str. 95 53.—70 Calea Victoriei 56.—70

Manifestul ducelui d'Orléans

Paris, 7 Septembrie. — Ducele d'Orléans publică un manifest care zice că miniștrii s'au făcut compliciti unui complot în contra patriei. Cu toate afirmările mai multor miniștri de război, sub pretext de a arăta nevinovăția unui condamnat la trădător, ceea ce voiesc să distrugă armata și să piardă Franța. Francezii nu o vor permite.

ECOURI

— De la 1 August, d. N. Enescu, proprietarul Restaurantului și grădinei situate în strada Sft. Ionică în dosul Palatului regal, a angajat pe simpaticul artist **Ionică Dinicu**, spre a desfășura cu vioara sa pe numeroasa clientelă ce-l vizitează restaurantul, care posedă cea mai aleasă bucătărie.

DIVERSE

DIN CAPITALA

Crima din str. Izvor. — O înfricoșătoare crimă s'a comis în restaurantul „La Capra”, din strada Izvor 30, al d-lui Bella Popp, și despre care am mai vorbit ieri în această rubrică.

Venit în țară de curind, sunt patru luni de zile de cînd un tînar strungar în fier, Fritz Varliu, înclinînd în restaurantul „La Capra” (unde el minca de obicei) pe fata Agnes Chis, sora soției proprietarului birtului, se înamora nebun după frumoasa fată, pe care voia să o ia de soție cu orice chip.

Tînar, de 25 ani, Fritz începe să facă o asiduă curte fetei și curînd-curînd o face ca să consimtă chiar la căsătorie. Fata avea ceva zestre, el câștiga prin munca-l atît cît ar fi dus o viață comodă, de ce să nu ne căsătorim, îi zicea el?

Toate erau pregătite, rămînea doar ca la altar preotul să-l bine-cuvînteze. Se întîmplă însă că fata află că viitorul ei soț e un vicios, avea darul beției, și dragostea pe care o avea pentru Fritz, e înlocuită repede cu o ură neîmpăcată.

Nu voind să iau pe acel stricat bețiv, era veșnicul răspuns al tînerii fete, — o noștină blondă, — cînd cineva o întreba care e cauza pentru care a rupt relațiile cu Fritz.

În culmea disperării, Varliu veni la restaurantul lui Bella și înclinînd pe Agnes Chis, o amenință cu moartea dacă nu-l va lua de soț.

Zis și făcut.

Într-o noapte, pe cînd fata se afla la contuar, Fritz, profitînd de faptul că ea nu se uita la el, îi aruncă vitriol în față, pe care-l avea într-un pahar.

Tipetele fetei sunt sîșietoare și în cîteva minute o mulțime imensă de curioși se string în jurul ei să vadă ce e.

De abia putînd vorbi de durere, nefericita tînră se sbatea pe jos, spunînd numai: «Mă omorî!»

Are fața toată înșingărată, căci arsurile produse făcuseră să-l curgă sînge din ochi, cari erau arși.

În grabă două medici fură chemați, d-nii Fischer și N. Stoienescu, cari dădura ajutor victimei acesutui odios atentat cu vitriol.

Criminalul a fost prins după două ceasuri de alergare, de către doi gardiști, căci după savîrșirea crimei o luase la fugă.

Atentatul, pe lîngă crima comisă, a mai săvîrșit un alt act de disperare: la secția 26, comisarul Dumitrescu care instrua afacerea, a fost palmuit puternic de Varliu, căruia i-sa părut că interogatorul e prea lung.

Pînă la venirea acestor noul afaceri înaintea parchetului, Fritz e arestat la poliție, iar fata Agnes Chis a rămas în îngrijirea familiei sale.

DIN ȚARA

Biserica prădată. — În noaptea de 16-17 August, factorii de rele s'au introdus pe fereastră în biserica comunei Voivoda din jud. Teleorman și au furat o cruce de argint, în valoare de 60 lei, pe care era gravat numele donatoarei Ecaterina B. Catargi.

Tot acei factorii de rele au distrus și un policandru de bronz din care au luat mai multe buciți, crezînd că sunt de aur.

Bănuindu-se că furtul a fost comis de către două caraulași, ei au fost arestați.

Trăsurile în contra velocipedului. — Alaltăieri, Duminică, între orele 4 și 5 p. m., s'a întîmplat o gravă nenorocire între strada Maromoni și str. Codreanu, spre liceu. Un conductor, Ion Achimescu, din București, dus la Galați în permisiune pentru două zile, s'a întîlnit fiind pe velociped, în fața crîmnei d-lui Tenenbaum, cu o trăsură a d-lui Furmuzaachi Barcă, care era minată de fiul d-lui Barcă, în etate de 10 ani.

Velocipedistul a fost grav contuzionat, iar bicicleta sfărîmată în buciți. Victima a fost transportată imediat la spitalul comunal, spre a i se da îngrijirile urgente.

Accident nenorocit. — Sîmbătă, pe la 2 și jum., locuitorii din Ughen-Rușt au fost vizionați de o mare nenorocire. Prințul Muzi venea cu o trăsură cu patru cai în goana cea mai mare, pentru a nu pierde trenul. Pe drum, în calea trăsurei, se afla un lucrător din stație, anume Ilie, care ne avînd timp să se dea la o parte, a fost trîntit jos și sfărîmat într-un mod oribil de picioarele cailor cari au trecut cu trăsura peste el. Immediat s'a ridicat corpul nenorocitului și s'a dus la gară, de unde a fost transportat la spitalul din Calarasi. Autoritățile rusești au anchetat faptul și au arestat pe vizit.

Prințul a promis o recompensă lucrătorului dacă va scîlpa cu viață, ceea ce nu e probabil.

Depeșile de azi

Serviciul Agenției Române

Paris, 7 Septembrie. — Generalul Brunet, comandantul brigăzii a 19-a de artilerie la Vincennes, a fost numit șeful cabinetului ministrului de război.

Haga, 7 Septembrie. — Svonul răspîndit de către presa străină cu privire la un atentat ce s'a încercat asupra Regelui, în timpul cînd se afla la Soestdyk, la sfîrșitul lui August, este cu totul fals.

Madrid, 7 Septembrie. — În urma furtunelor sunt zece persoane omorîte la Sevilla, și mai mulți oameni răniți. Fortunele au făcut stricăciuni la numeroase edificii și au dărmat 85 case. Numărul victimelor este necunoscut la Cadix, în provincia Grenada.

Bradford, 7 Septembrie. — S'a răsturnat un vagon de tramway electric, strîcîndu-se frîul. O sută cincizeci de persoane au fost rănite, dintre care mai multe au primit rani mortale.

Washington, 7 Septembrie. — Cinci regimente din San-Francisco au primit ordinul să plece spre Manila.

Viena, 7 Septembrie. — Împăratul a sancționat astăzi legile privilegiate la regularizarea tratamentului funcționarilor Statului. Mărirea lefurilor va începe la 1 Octombrie.

Paris, 7 Decembrie. — Ministrul afacerilor străine n'a primit nici o știre care să confirme prezența misiunii Marchand la Fașoda.

Neuchatel, 7 Septembrie. — Patru anarhiști italieni, Bozzino, Colombelli, Germani și Merino, au fost arestați în urma ordinului procurorului general al Confederației. Cîrculă svonul că un jurnal anarhist se tipărește la Germani.

ȘTIRI MARUNTE

Este vorba ca la *Opera română* din stagiunea aceasta să facem cunoștința unei tinere artiste, care abia s'a întors de cîteva zile în țară. D-șoara Julliete Speranța, care a făcut studii strălucite de canto la conservatorul din Paris cu profesori reputați ca d-na Rosine Laborde și Crosty, și de armonie, cu profesorul Vidal, va fi angajată de către direcția Teatrului Național.

Vocea frumoasă a d-șoarei Speranța precum și cultura muzicală ce posedă, ne fac să prevedem frumoasele succese ce va avea.

Alegerile în Sofia

Sofia, 7 Septembrie. — *Alegerile complementare a nouă deputați la Camera au avut loc ieri, după noua lege care prevede cartă electorală personală, judecătorească și prezidențială a birourilor electorale și controlul candidaților fiecărui partid. Au fost aleși ieri nouă candidați ai partidului național. Printre aceștia se găsesc miniștrii Zgureff. Ordinea n'a fost turburată.*

Chestiunea cretană

Londra, 7 Septembrie. — *Se anunță din Candia Agenției Reuter că guvernatorul Ethen-paga a înștiințat că, în urma ordinului Sultanului, armele trebuie încordate unei comisiuni numită în acest scop.*

Remiterea armelor a și început.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Comitetul partidului conservator este convocat pe Joi.

D-nii Lascar Catargi, George Cantacuzino, Take Ionescu, cari sunt absenți din Capitală, se vor întoarce în București spre a lua parte la lucrările comitetului.

D. General Manu, care lipsea în străinătate, s'a întors ieri în Capitală.

Trădărea lui Sturdza și presa

Dreptatea de astăzi, sub titlul: *Goniți cu pietre pe Sturdza-Esterhazy*, publică un articol de o reală violență în contra mizerabilului bătrîn Dumitru Sturdza. Articolul contrafiorilor noștri se termină astfel:

«Monstruoasă este așa de evidentă, încît nu s'arămîne acestui Esterhazy nevinovat, de cît s'a fugă d'inaintea opiniei publice.

«Faptele nu mai pot fi discutate. Tutulor romînilor le incumbă azi o datorie supremă: aceea de a gonii cu pietre din mijlocul lor pe mișelul trădător.

«Dacă nu vom face aceasta, dacă vom mai tolera ca acest scelerat să se menșine la cîrmă, vom dovedi că sintem o națiune fără vlagă, capabilă de a tolera toate crimele și toate trădările.

Adevărul, sub iscalitura directorului său d. Const. Mille, scrie:

«Dovada este netăgăduită. D. Sturdza azi în ochii țării reiese îndoit de vinovat: vinovat, în prima linie, de a fi făcut infamia trădării a unui secret național și de Stat; vinovat în a doua linie, de a fi declarat ca false niște scrise autentice.

«Rămîne dar a se depăși constatată că s'a gîsit un romîn atît de decăzut și de lipsit de patriotism, care să comunice guvernului unguresc dosarele și chitanțele relative la sumele de bani pe cari toate guvernele, afară de acesta de azi, de cînd Ion Măiorescu, a intervenit în favoarea școalelor din Brașov, le-a vîrșat pentru a întreprinde peste munți focul acru al patriotismului și al dragostei de țară».

Dovada este netăgăduită. Totuși, mizerabilul se va sbate sub grolatale mișeliei sale, va inventa o nouă minciună, nu se va da învinș, de oare ce a pierdut și rușinea și noțiunea cinstitului și a necinstilului».

Congresul studenților

Tulcea, 7 Septembrie, orele 10 seara. — *Primire frumoasă; lume imensă; strădele pavoazate.*

La debarcader a ținut primarul un discurs de primire, la care au răspuns două studenți.

S'a oficiat un Te-Deum la catedrala bulgărească.

Masă proastă.

După prînz s'a ales președinte al congresului d. Ștefănescu-Galați, în contra d-lui Demetrescu-Brăila.

Sedinta lungă, sgomotoasă; spiritele întăritate.

Correspondent.

Directorul liceului național din Iași, d. Brîndză, a cerut ieri telegrafic ministrul instrucției crearea de divizionare

pe lîngă clasele IV, V, VI și VII, din cauza prea marelui afliuențe de elevi.

Evenimentul din Iași află din sîrginte singură că Corpurile Legiuitoare vor fi convocate la 1 Octombrie în sesiune extraordinară.

Această convocare a Camerelor va fi ultima încercare a primului ministru pentru a putea prelunge existența cabinetului său.

D. dr. Gluck, profesor de chirurgie la facultatea de medicină din Berlin și fratele d-nel Anghel Demetrescu, după ce a stat cîteva zile în Capitală, s'a dus la Constantinopol, de unde se va întoarce iarăși pentru cîtva timp în Capitală.

Inspectorul școlar, d. Ștefan Ioan, actual profesor de limba franceză la liceul din Focșani, a fost transferat în aceeași calitate la liceul Matei Basarab din Capitală.

I-s'a dat, pe de asupra, d-lui Ștefan Ioan, după cît ni se afirmă și catedra de limba latină.

D. Ștefan Ioan cunoaște limba și literatura latină, mai prost de cum cunoaște limba și literatura franceză.

Iar ca cititorii noștri să vădă cum știe d. Ștefan Ioan literatura franceză, cităm următorul caz autentic:

Acum cîțiva ani d-sa s'a prezentat pentru prima oară la un concurs pentru o catedră de limba și literatura franceză. Nu e nevoie s'o spunem că a căzut cu glorie.

Întrebat de un amic asupra cauzelor căderii, d. Ștefan Ioan, actual profesor de limba și literatura franceză, a răspuns:

— Bine, mon cher, am avut o comisie idioată; închipește-ți, la înscris ne-a dat despre romanticism. Ce să scrii despre romanticism?!

Iată noul profesor pe care d. Haret l'a hărăzit elevilor liceului Matei Basarab.

«Lumei Nou!» i se comunică un fapt de o foarte mare gravitate, constat oficial de către primăria Capitalei:

La punctul Brezoia, mai sus de filtrele de la Arcuța, un mare număr de sătenți au pus la topit cîneșă și în, iar toată murdăria, toate infecțiunile se scurg în filtrele apei care alimentează Capitala, pricinuind astfel o mulțime de epidemii!

Iată dar una din multele cauze cari au provocat mîlumea de epidemii din Capitală.

Această stare de lucruri dovedește culpabilitatea neglijenței a celor de la primărie, și în special a serviciului apelor, care e condus într-un mod dintre cele mai detestabile.

Exc. Sa d. Arsene Henry, ministru plenipotențiar al Franței, obținînd un concediu, a plecat în Franța. În timpul absenței sale afacerile legațunii vor fi girate de d. Descos, prim secretar al legațunii, în calitate de însărcinat de afaceri.

Oficioasă guvernului, L'Independence Roumaine, confirmă știrile noastre privitoare la retragerea din minister a d-lui Gogu Cantacuzino.

Ea adăogă, că ministrul de finance se va retrage spre sfîrșitul toamnei și se va stabili în străinătate.

D. general Berindei, ministru de război, este de Sîmbătă în inspecții prin țară.

D. Vișla Brătianu, director general al Regiei Monopolurilor Statului cu numele, cel «însărcinat cu mai multe misiuni în țară și străinătate», a plecat de la Viena, unde se duse să viziteze expozițiunea pe cheltueala Statului, Joia trecută, la Berlin.

Expulsarea Transilvănenilor

Atragem atențiunea tutulor buurilor romîni din țară și de peste fruntarii asupra articolului intitulat «Pentru Frați» publicat aseară de ziarul guvernamental Liberalul.

În acest articol, toți romîni cari n'au avut fericirea să fie născuți și crescuți în țară, sunt amenințați cu urgia guvernului.

Se amenință destul de lămurit cu expulșarea.

Ca să se vadă infamia, nemernicia și lipsa de sentiment național a mizerabililor cari dețin puterea, vom reproduce în întregime, în numărul nostru viitor, acest scîrbos articol.

Pentru azi, ne mulțumim a spune trădătorilor că nimeni nu se teme de urgia lor.

Opinia publică următorul avis al comitetului clubului conservator din Iași:

În vederea apropiatelor alegeri comunale, toți domni membri ai clubului conservator sunt rugați să bine voiască a se înbruni în se-care Mercuri și Sîmbătă, orele 8 seara, în saloanele clubului.

A. S. R. Principele Romîniei pleacă mine seară la Cîmpulung și de acolo prin munții Muscelului la o vîntoasă mare. Principele va fi însoțit de mai mulți ofișeri superiori, precum și de cîțiva cunoscuți din societatea bucureșteană.

De cînd s'a înființat la Iași institutul antirabic, bolnavii de turbare, sosiți prea tirziu pentru a mai putea fi inoculați cu succe, se trimiteau de muriați în spitalul de izolare al Epitropiei Sf. Spiridon. Aceasta, pentru două motive: întîiu fiind că institutul n'are loc suficient pentru a păstra pe acești nenorociți; și al doilea, pentru că agonia lor oribilă ar înfricoșa pe ceilalți pacienți, cari s'ar orîndui la o moarte sigură dacă ar fugi de tratament.

Așa era pînă acum, dar acum va fi altfel. Epitropia a făcut cunoscut direcțiunei institutului antirabic cum că de aci înainte să-și trîmte muribunzii aiurea, fiind că la spitalul de izolare nu-l mai primește.

De acum, nenorociții aceștia vor expira pe stradă—spre cea mai mare glorie a acestei instituțiuni filantropice.

Am anunțat acum cîteva zile organizația unei bande colectiviste de bătași, în cap cu pungașul Mihăileanu, comisar comunal în Capitală.

Această bandă își ține constăturile la Simu bărbieru din calea Griviței, iar nu la Badea Grigoriu, după cum din eroare am anunțat.

Badea Grigoriu e prea om cum se cade, încît să rivnească la fama de gazdă de bandiți.

D. Coles, proprietarul farmaciei *La Speranța* din Galați, ne trimete următoarea telegramă:

Galați, 8 Septembrie, orele 8 dim.

Avînd aprobarea ministerială de a muta farmacia La Speranța, sunt optit. Rog protești energic contra samavolnicilor polițienesci.

Coleș.

Noi am protestat. Am atras și atenția d-lui dr. Felix, care însă, se pare, că nu aude bine.

Va veni vremea cînd va trebui să audă.

A se vedea în pag. IV: *Chestia zilei; Ecouri de la Viena; Epoca în provincie: Galați.*

Poșta Administrației

D-nii depozitarii de zăre: I. Raicu Panu din Panu, S. Goldner din Piatra-N., Al. Romanescu din Pascani, sunt rugați pentru ultima oară să ne trîmte sumele ce ne datoresc.

INSTITUTUL Schewitz-Thierrin

Cel mai vechiu din țară
Fondat în anul 1847
Local elădit anume
pentru școala prezentînd toate
condițiunile cerute de igienă
București, Str. Scaunele, No. 51
Invățămînt primar și secundar
conform programului Statului.
Limba franceză și germană sunt
predate de la clasa I-a primară.
Cursurile vor începe regulat la
9 Septembrie.
Conform regulamentului ministerial, înscrierile nu pot fi primite de cît pînă la 15 Septembrie.
Sit. 76

Pentru d-nii Agricultorilor

Majoritatea agricultorilor nu mai șovăește, cînd e vorba de a lua măsuri în contra mătorei (tăciunelul). Au încercat Saramura lui Numa Dupuy și s'au convins că combate sigur și radical pe acest dușman al grîului, numit mătura.

Saramura lui Numa Dupuy se întrebuintează în toată țara de peste 20 de ani și a obținut laude unanime. Ea se vinde în pachete conținînd două chimice exact calculate pentru două pogoaane.

Saramura Dupuy se topește ușor în apă rece și prepararea seminței e tot ce poate fi mai simplu. Toată cheltuiala e de vro 20 bani de pogon și ar fi o greșală neiertată din partea agricultorului, care și-ar expune recolta unei stricăciuni probabile, cînd poate s'o evite cu o cheltuială atît de mică.
S. 61

Representant general

S. BENVENISTI, Craiova
Depozite în toate orașele

Considerabile venituri laterale

se oferă tutulor acelor cari doresc a se ocupa cu vinzarea în rate, în cercuri mai bune, a unui articol ce se caută în cantități mari. Ofertele se vor trimite pe adresa: „M. E” Poste-restante Buda-Pesta

Institutul de Fete Educațiunea Romînă

(Fondat de D-na E. Manliu)

Casulle încep la epoca reglementară, în noul local de pe bulevardul Pake Protopopescu, 54. Informații la institut.

Directoare:

Caterina Kracti
fostă Inspectoare a școalelor normale de fete

INDUSTRIE NAȚIONALĂ

Pinzeturi bune. Vinzare en gros și en detal, P. Papadopol, Piața Amzei, No. 24.

VALORILE ROMÎNE

— BURSA BUCUREȘTI —

Luni, 7 Septembrie 1898

Escta	Doband.	Road. cupoan.	Oferte	Cerute	Inchelte
cu b. / cu g. / cu t.	cu b. / cu g. / cu t.	cu b. / cu g. / cu t.	cu b. / cu g. / cu t.	cu b. / cu g. / cu t.	cu b. / cu g. / cu t.
Imprumut de Stat					
Rentă 81	5%	Apr.-Oct.	101	100%	—
92	5%	Jan.-Iul.	101	100%	—
93	5%	Jan.-Iul.	101	100%	—
94	5%	Apr.-Oct.	100	100%	—
95	5%	Jan.-Iul.	91	91	—
96	5%	Jan.-Iul.	92	92	—
97	5%	Mal.-N-e	—	—	—
Impr. de orașe					
Obi. C. R. 88	3%	Jan.-Iul.	100	99%	—
99	3%	Mal.-N-e	100	100%	—
100	3%	Mal.-N-e	98	98	—
Impr. de societăți					
Ban. C. R. 88	5%	Jan.-Iul.	99	98	—
99	5%	Jan.-Iul.	92	92	—
100	5%	Jan.-Iul.	96	96	—
Obi. C. R. 88	5%	Jan.-Iul.	92	92	—
Acțiuni					
Div. anul. trac.					
Valoarea nom.					
B. N. R.	95.30	400 l.	—	914	2400
B. Agricoli	10	500 l.	—	973	371
B. Dac. Rom.	30	900 l.	—	468	467
B. Națională	20	200 l.	—	828	827
B. Pătră	10	100 l.	—	140	141
B. de bancă	20	200 l.	—	—	—
B. de Leste	10	100 l.	—	—	—

###

CHESTIUNEA ZILEI

Placarde anarchiste

Poliția din Bruxelles, a arestat zilele trecute doi anarhiști cari au fost prinși lăpăd pe ziduri placarde anarchiste, mai cu deosebire în cartierul aristocratic. Arestanții sunt doi francezi, Joseph Thioulouse și Roger Duez. Ambii erau înarmați cu pumnale.

În momentul arestării ei aveau asupra lor, încă un mare număr de placarde poli-grafice, al căror conținut este următorul.

Prima placardă:
Execuțiunea unei mari...
Împărăteasa Austriei este ucisă.

Un anarhist revoltat a singurat pe... cu o lovitură de pila. Cui vine rindul acum?

Nu va fi cel din urmă. Mai sunt încă bărbai pe acest pământ. Raza Ravacholilor, Henryilor, a Cazerilor, a Angiolillilor, nu este încă stinsă.

Cit timp va fi un pintece burghez, se va găsi un cuțit anarhist care să-l spintece. Moarte burghezului! Societate învechită și putredă, să dispari! Sunt tinerii, voi-nici, supuși, revoltați. Nu primim minciunile, șarlataniile și odioasele tale clișeeuri!

Fiindcă tu ne împiedici să trăim ca oamenii, vom și cel puțin să murim. Ce ne pasă, burgheze, de ghilotinele, de lanțurile și închisorile tale.

Pentru noi nu este altă bombă de cît lupta. Numai lupta justifică rațiunea noastră de a fi. Luptă fără milă, fără grație, fără răgaz.

Nu ne speria cu represiviile tale, burgheze! Cu cît ne-l tăia mai mulți anarhiști, cu atît mai mulți se vor naște.

După infecția... care a... altora le va veni rindul.

Tremurați vargă în casele voastre! Cu

toți veți trece; bucurați-vă cel puțin de ultimele noastre momente.

Pumnalul și bomba pentru voi, cinicilor, cari îndrăzniți să vorbiți de umanitate.

Hoți, impostori, spoliatori cari acumulați lucrurile vieții. Noi murim din pricina voastră.

Trăiască anarhia!

Al doilea placard:

Moarte burghezilor.

Societatea burgheză bazată pe antagonismul care face învingători și învinși, prin infecția și putreda ei organizație, ne împiedică pe noi, paria, să trăim ca oamenii.

Vom învinge cu toate acestea. Fiindcă ne împiedică să trăim ca bărbai, vom și cel puțin să murim.

Vă desfășurați luxurile voastre insolente, burghezilor, noi suntem aici cu cuțitele noastre.

Această... care timp de șai-zece de ani, și-a desfășurat viața ei de parazită luxuoasă. Oh! femeia cinstită! spuneți voi în presa noastră vindută. Ceva făcut ea? Utilitatea vieții? Ne-am saturat de minciunile noastre, domnilor! păziți vă de bombă!

După amicul nostru, un altul va muri. Ce ne face ghilotinele voastre, temnițele și lanțurile voastre? Nimic! Numai înouă vă e frică. Nu s'a stins încă rasa lui Ravachol, Henry, Vaillant, Leontier, Simon-Biscuit, Caserio, etc.

Dinamită în palatele voastre!

Trăiască anarhia!

Iată, în sfârșit, și al treilea placard.

Trăiască anarhia! Moarte burghezilor! După infecția burgheză de Austria, altele încă. Infecții! tremurați mai mult ca niciodată; curentul desmoștenitor crește amenințător.

La cuțite camarazi! Burghezi tremura de frică.

Cum! V-ați putut închipui că puteți să ne dezmoșteniți de toate bunurile pămîntului?

Spoliatori, capitaliști, magistrați, polițiști, și tot soiul de burghezi, rege ori regină, credeți că vă veți bucura în pace de bunurile furate? Nu infecții! suntem aici, numărându-ne și nu vă lăfați în luxul vostru.

Această... și-a arătat toată viața lenea ei rușinoasă. Ea avea tot la dispoziție, fiindcă era împărăteasă.

Aide proletari! Iuțiți pasul; veniți cu noi să luptăm cu cei cari ne fură, cari ne asupresc. Nu ne temem de nimic noi, fiindcă suntem în afara de putregăul burghezelor.

Moarte societății burgheze!

Ecouri de la Viena

Ziua de 15 Septembrie a ridicat toată Viena în picioare. Cine ar fi aruncat o privire pe străzi, dis-de-dimineață, ar fi putut observa o vie mișcare. Încă de pe la 6 dim., valuri de populație se îndreptau spre Hofburg. La 5 ore era deja aranjată armata pe stradă, pentru a împiedeca năvala publicului. Mii de oameni se grămădeau să vadă înmormintarea. Circulația era foarte deosebită. Coronele nu mai sfîrșeau să seosească; unii dintre cei cari le purtau încercau să pătrundă pe jos și abia puteau fi conduși de gardă prin mulțime.

Cea mai mare parte din public erau femei, cari cu o încăpăținare, cu o energie uimitoare căutau să străbăta, și spaima șarjării părea că nu există pentru ele.

Cu cît înainta ceasurile, cu atît mai vie și mai feliurită devenea priveliștea străzilor; echipagele oaspeților străini, cu vizitii lor cari purtau banda neagră-galbena la braț, treceau fără născăd; în echipage se zăreau înalți ofițeri, mulți în uniforme străine, diplomați și demnitari ai Curții. Mai ales

magnați unguri în vestimintele lor de paradă atrăgeau atenția.

Oaspeții princieri și arhiduceii apărură tot așa de timpuriu. Cîteva minute după 10 ore, se ivi tînarul principe de Neapol, în frumoasa uniformă italienească; publicul, grămădindu-se în grabă, salută pe principe care trecea în echipaj deschis.

Pe la 11 ceasuri năvale către Burg luă proporționi uriași. Pe piața nouă felinarele aprinse sunt învalute în crepe negre. Diferitele localități sunt deja pline de lume.

De la amiază au fost închise toate străzile din străzile laterale pe unde trece convoiul. Comptoarele și numeroase ateliere se închid. De la marele hotel din Rings-trasse și pînă în interiorul orașului se grămădesc dese grupuri de oameni pentru a vedea plecarea și sosirea demnitarilor străini.

Cu ocazia înmormintării împărătesei Elisabeta, toți membrii cabinetului ungar au venit la Viena.

Dinșul adăpus, sub conducerea ministrului președinte baronul Banffy, o coroană pe catafalce, pe la 12 ceasuri de amiază, înainte de sfîrșitul funeraliilor.

Această coroană are pe benzii mari tricolore următoarea inscripție: «A magyar kormány Erzsébet Királyasszonynak» (Guvernul ungar reginei Elisabeta).

Inscripția «Elisabetha Imperatrix Austriae» care se citea pe ecusoanele din jurul catafalcului Maiestății sale, este luată după formulările de pe vremuri, cari au fost usitate și de astă dată de către cel însărcinat cu instalarea catafalcului. Dar încă în cursul zilei persoanele competente au observat acest «lapsus», și au dispus imediat să se facă îndreptarea necesară.

Astfel, a doua zi aceste ecusoane purtau inscripția modificată: «Elisabetha Imperatrix Austriae et Regina Hungariae».

— Unchiule, cred că ar fi prea nepotrivit ca să grăbiți astfel pe domnița Anica. Ea încă nu mă cunoaște și n'aș vrea pentru nimic în lume să dădorez fericirea mea unei surprinderi! Dacă mă va crede însă vrednic de a o astfel de norocire, după ce ne vom cunoaște mai bine, atunci voi fi gata să implinesc făgăduiala făcută de mama.

Iată-mă această gândire, adăuse el, surzind, poate că e pornită din creșterea franceză ce am primit, însă eu timpul mă voi îndrepta.

Domnița și mușca buzele pînă la sînge, fără ca să răspundă ceva.

Verșorul, ne aduce galanteria Curților din Europa, pentru care jupînițele noastre vor fi recunoscătoare: acesta-i cel mai bun mijloc de a le atrage în partea sa, urmă Dimitrie surzind.

Nimeni nu răspunde nimic: adunarea pare foarte nemulțumită. Mihail, destul de isteț spre a șterge această întipărire, întrebîndu-i iscusința cea mai meșteșugită: știu să găsească, fără a se perde, cuvîntul nimerit cu care să impace pe fiecare: făgădui multe, dar nu se legă cu nimic.

— Bunica vărului meu era greacă, nu e așa? întrebă Dimitrie pe învățătorul lui Petru cel mare.

— Așa, mamei prințesii de Courtenay a fost o frumoasă Ateneiană.

— Mi s'a spus, și acum m'am incredințat.

— Ce fel?

— Așa, d-ta știți ca și mine; de o jumătate de ceas, nu e nici simțirea franceză nici cea moldoveană care vorbește; trebuie să ne întoarcem c'o generație înapoi.

— Așa să fie?

„EPOCA” IN PROVINCE

GALATI

Iată cîteva noul amănunte în afacerea farmaciei *Speranța* din orașul nostru.

Această farmacie a fost dată cu arenda de proprietar de la Oct. 1897.

Noul farmacist, văzînd că vechiul local nu corespunde cerințelor, închiriază un alt local mai potrivit, în circumscripția sa.

D. Tînc, primarul care deși are farmacia cu totul în altă circumscripție, nu i-a convenit, se vede, că farmacia *Speranța* să se pue în condiții mai bune de a servi publicul, de cît farmacia sa.

De aceea nu stă la îndoială, și abuzul de puterea sa de cap al administrației comunei Galați, dă asalt asupra pretinsului său concurent.

Îl înconjură vechiul local cu gardiști; se napustește asupra materialului, și diferitelor obiecte din farmacie, destinate a fi transportate în noul local, distrugîndu-le și aruncîndu-le în stradă.

Și pe cînd se comitea asupra unui celă-țean, asupra unui om de știință cea mai mare volnicie și abuz de putere, s'a reclamat ministrului de Interne, ministrului de Justiție; s'a reclamat în scris și verbal parchetului Curții de apel din Galați. În fața căreia se petrecea această sălbăcie. Totul a fost în zadar; nici cel puțin de formă nu s'a dresat un proces verbal.

Ba s'a făcut ceva. S'a dat satisfacție opiniei publice baljorice, deschizîndu-se farmacistului dirigenții mai multe procese de contravenție, plus un proces de ultragiul față de administrația comunei Galați, pîndîntă acum la secția 2. Trib. Covurului.

FOIȚA ZIARULUI „EPOCA”

CONTESA DASCH

CHIVA TIGANCA

Chiva și pironi asupra-i ochii săi pătrunzător.

— Și dacă i-aș spune că d-ta ești un străin și că nu trebuie să se rezeme pe d-ta?

— Te ai înșela, și el ar fi cea d'intîi jertfă a fușelăciunei.

— Viitorul o va dovedi!

Și, zicînd aceste cuvinte, se depărta.

CAPITOLUL IV

Consfătuirea

A doua zi, un fel de consiliu se adună în sala cea mare a castelului: cei trei Cantemi-rești, Ruxandra, Miculescu, Rosetti se aflau cu toții. Principele Teodor expuse în cîteva cuvinte situațiunea Moldovei; arată cît de greu este pentru țară jugul turcesc; ce uricioasă îndatorire aveau în luptă, unde trebuiau să combată pe creștini alături de păgîni: tratatele încheiate pe ascuns cu Polonia și Ungaria, în contra turcilor; în sfîrșit, neapărată trebuința d'a pune capăt nenorocirilor ce amenințau Moldova și măsurile întocmite de el, de mult spre a statornici în casa sa puterea suverană.

— De bună seamă, adăuse el, nobilul meu frate este mai vrednic de cît ori-cine altul să

poarte coroana, și dacă forma stăpînirii ce ne ocîrmuește de mult va trebui să mai urmeze, voiți alături silințele cu ale sale spre a-și păstra tronul ce-l ține cu așa mîrire. Însă aici e vorba de alte lucruri: alesul pe care-l vom chema va trebui să n'aibă nici un trecut impotrivor unirei tuturor partidelor. Mai mult de cît ori-care altul, principele Mihail ne dă această cheazăie, creșterea ce a primit la curtea lui Ludovic XIX, legăturile cu familiile cele mari ale Crăiei îi asigură sprijinul Franței.

Singele împărătesc curge în vinele sale, prin mamă-sa. Suveranul nu vor putea să se impotrivească ca să-și ia o parte din drepturile strămoșești; are însușirile rolului pe care e chemat să-l joace și Vodă însuși se învoiește a ne sluji.

— Ființa prințului Dimitrie, în acest loc, este o dovadă de ajuns; nu e adevărat prinț?

— Nu mai rămîne îndoială, unchiule; trebuie să intrunim puterile noastre spre a abate înaintea de toate pe ucigașul Brîncoveanu. Și el cîntărea a năzui la coroană și pînă ce nu-l vom răsturna, vîrul meu n'are ce aștepta de la boeri; ei se tem de dînsul, fiindcă toate mijloacele i sînt bune spre a isbuti.

— Să ne întocmim mai întîi puterile noastre, intrerupse Ruxandra. Principele Mihail să spuie pe fața pretențiunile sale, să cheme lingă dînsul pe adevărații prieteni ai Moldovei, și îndată Munteanu va tremura de semeția noastră; cu ce ne va mai sta în potrivă?

— Așa domnă, urmă Grigore, părerea d-tale este cea mai nimerită. Destule îngăduiri zădărnice! Cu ce ne-ai folosit ele pînă acum? Răspund de tinerime; boerii intruniri la Craiova, în număr destul de mare, sunt gata de lucru. Tatăl meu, cînd era domn, avea prieteni, va

chezășese și pentru ei. Hotărîrea să fie luată astăzi și mîine pornesc după dîșii.

— Și, dacă va avea să tragă în partea lui Vasile Lupu, apoi principele trebuie să sărbătorească căsătoria sa cu nepoata lui, de atunci intră în neamul lui, și amintirile ce a lăsat se vor stringe pe capul său. Logodiți din capela, făgăduințele intră-acești doi tineri sunt făcute, și nici o pedică nu mai stă în cale, zise Teodor.

— Și ce piedică ar putea să fie? întrebă Grigore. Eri am vorbit cu principele Mihail de acest plan și de aceea ce vă spusei, dar el mi s'a părut d'o socotință potrivnică, crezînd că ar fi bine să mă pășuim lucrul și să mă întrebuițez violența. Am pășuit încă mai mult de cît se poate, și în acest timp dușmanul va lucra.

— Care e socotința d-tale, Miculescu? adăose Mihail care pînă aci ascultase fără să răspundă.

— Socotința mea este, că trebuie căsătoria să se îndeplinească cît mai în grabă; cît despre celelalte, mi-am dat părerea și mă țin de ce am zis.

— Cum vedeți, Doamnă, rodul nu e încă copt și culegîndu-l de timpuriu l-am strica; am prevenit aceasta și venirea mea străvîșită nu a fost dictată de alt-ceva: am vrut să văz și să știu înainte de a mă da pe față. Gîndesc că nici n'am văzut, nici n'am aflat încă ceea ce trebuie să știu și să aflu. Mă voi duce în curînd la Curte, voi vorbi cu unchiul meu și ceea ce va zice, și ceea ce îmi va spune, voi hotări și eu.

— Principe, însă... urmă Domnița în vederat nemulțumită.

Iată-mă, Doamnă, dar aș fi nevreduie de a-lегerea d-tale, dacă m'aș purta alt-fel. Interesele cele mari ce desbatem nu sunt numai ale

mele, sunt ale familiei mele, ale țării, și trebuie să deschid ochii.

— Prințul are dreptate, zise Miculescu.

— Neputul meu, zise Theodor Cantemir, mi pare destul de îndreptat pentru vîrstă sa.

— Unchiule, d-ta m'ai ținea de rău dacă n'aș lua bine seama; nu e așa, vere?

— Telul face totul, Mihail; d-ta ești aici numai de ieri, d-ta n'ai îndurat ca noi domnia străinului, cu un cuvînt, nu ești Moldovean, răspunde Dimitrie Cantemir.

— Nu sunt Moldovean? Nu sunt Moldovean, fiindcă am fost crescut departe de țara mea? fiindcă nobila mea mamă mi-a lăsat de moștenire gloria străbunilor săi! O, dv. n'ați cunoscut-o nici pe dînsa, nici pe mine și nici pe cei ce m'ai învățat. Mă prind că nimeni n'a perfit mai mult ca mine pentru locul nașterii sale! Pînă acum nu mi-am iubit de cît patria! M'am împotrivit ademînturilor celor mai puternice spre a nu avea alta legătură afară de dînsa, ca să dădorec ei pînă și inția mea iubire!

— Foarte bine, murmură Rosetti, ai căruți ochi se muiră în lacrimi.

— O, da, singele meu, viața și viitorul meu le-am închinat acestui scump pămînt, pe care mult l'am dorit și pe care nimic nu m'a făcut să-l uit, nici luxul, nici slava. Vreau să fac totul pentru el, însă mă voi purta ca acela care răspunde înaintea lui D-zeu de poporul său. M'ai ales ca să povățuiesc; dar oare nu trebuie să mă povățuiesc eu mai întîi?

— Nu voi mai stărui, zise Teodor, fiind că cea hotărîrea ta. Ești capul mișcării, rămîne la tine să o povățuiești, și încredințez puterea. Cît pentru căsătoria, ce hotărâși?

Mihail se roși puțin.

ANTIPIRINA

EFERVESCENTĂ

LE PERDRIEL

În potrivă Durerilor, Migrenelor, Bolei de Mare, etc.

Luată cu Acid Carbonic suprimă Cărcii și Greața produse prin întrebuițarea doctoriei.

LE PERDRIEL & Co, Paris.

SOCIETATE DE ELECTRICITATE PE ACȚIUNI

Fost W. LAHMEYER & Co. Frankfurt Main

SUCURSALA BUCUREȘTI

28, Strada Frumoasă, 28.

Alte sucursale la: BEUTHEN, DUISBURG, GOTH, HAMBURG, KARLSRUHE, MUNICH, ST. JOHANN și VARSOVIA.

DINAMURI

ȘI

MOTOARE

PENTRU CURENȚI

CONTINUU ȘI ALTERNATIV

Instalații de Lumină Electrică

Instalații de Energie Electrică Pentru ori-ce fel de Mașine

Instalațiuni Electrice pentru Iluminatul Orașelor de ori-ce mărime.

Stațiune Centrală de lumină și energie electrică p. oraș și regiuni industriale.

TRANSMISIUNI de forță electrică p. utilizarea forței apelor pe distanțe mari

INSTALAȚIUNI ELECTRICE pentru producerea și distribuirea forței motrice în ori-ce fabrică.

PAPIER FAYARD et BLAYN

Mai mult de 1/2 de secol succes proclamă superioritatea sa în tratamentul de guturai, iritațiunii peptului, i fluxuță, dureri reumatismale, artrituri, rîni, vîrsături, bătă-turi.—Topic excelent contra bătăturilor.

Cea mai buna APA MINERALA PURGATIVA este aceea de la

BREAZU

IAȘI

Autorisată de Stat.

Premiată cu medalia de aur la exp. din București 1894.

Recomandată cu preferință de D. ni Medici.

Efect prompt și sigur, dosa mică, gust plăcut.

Cereti dar numai

APA MINERALA DE BREAZU

Care se găsește la totii vînzători de ape minerale din țară.

Propr. C. N. Paraschivescu & Co. Deposit general: Frații Kónya Jász.

Fabrica E. LESSEL

Lemne de construcție

Dușumele uscate de molift

UȘI ȘI FERESTRE în 43 tipuri gata de așezat

Traverse de Fier I tip 12 pînă la 30.

Ciment portland din Brașov

LEMNE de FOC

Servecul prompt și conștincios. — Dimensiuni exacte. — Toate produse de I-a calitate. — Lînia de garaj C. F. R. în curte.

Sit. 33